

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 4 (2+2)

1

[4/A-3]

E+05

(TOTAL PRINTED PAGE :)

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B. Sc. (First semester, 2014-2017 batch) Examination, September-2022

SUBJECT TITLE : GENERAL CHEMISTRY

COURSE CODE : US01CCHE01

DATE : 27-09-2022

TIME : 09.30 a.m. TO 11.30 a.m.

DAY : TUESDAY

TOTAL MARKS : 70

Q. 1 Choose the correct option for following

10

- (1) Number of significant figure for the data 0.0357040 is.....
(a) 5 (b) 7 (c) 6 (d) 8
- (2) The precision of the result is also known as.....
(a) Accuracy (b) Error (c) Reproducibility of result (d) All of these.
- (3) Which one of the following is based on spectroscopic measurements?
(a) Chromatography (b) Flame photometry (c) Potentiometry (d) Titrimetry.
- (4) When a common ion is added to a saturated solution of a salt, solubility of the salt is
(a) Increase or decrease (b) Decrease (c) Remain constant (d) Increase.
- (5) According to Lewis concept, $AlCl_3$ is :
(a) Acid (b) Base (c) Neutral (d) None of these.
- (6) Which of the following gas is liberated in the Kjeldahl quantitative nitrogen analysis?
(a) N_2 (b) CO_2 (c) Cl_2 (d) NH_3
- (7) 1,2-dichloro ethylene is :
(a) Functional group isomer (b) Skeletal isomerism
(c) None of these (d) Geometrical isomerism.
- (8) Potassium ferrocyanide is an example of _____
(a) Simple salt (b) Organometallic compound (c) Double salt (d) Complex salt
- (9) Secondary valencies of metal are satisfied by _____
(a) Ligand (b) Cation (c) Free radical (d) Anion.
- (10) Which of the following geometry is exist in $[Ni(DMG)_2]^0$?
(a) Tetrahedral (b) Linear (c) Square planar (d) Octahedral.

Q.2 (a) Fill in the blank

4

- (1) In nano-trace analysis, weight of sample is..... (10^{-7} to 10^{-10} / 10^{-4} to 10^{-7}).
- (2) is a Lewis acid (CO_2 / NH_3).
- (3) In Duma's elemental analysis..... gas is evolve (NH_3 / N_2).
- (4) Oxalate ion is type of ligand (Bidentate / Monodentate)

(b) State the following statement is true or false

4

- (1) Significant figure for the data 1.8800 is 3.
- (2) Conjugated acid of H_2O is H_3O^+
- (3) Neopentane have the highest boiling point than isopentane.
- (4) Mohr salt is the example of double salt.

(P.T.O.)

Q.3 Answer the following (ANY TEN)

20

- (1) Define terms : (i) Chemical analysis (ii) Precision.
- (2) What are the advantages of instrumental method.
- (3) What are the limitations of chemical method.
- (4) What is the limitation of Arrhenius concept?
- (5) Define : (i) Solubility product (ii) Sparingly soluble salts.
- (6) State the conjugated bases for the following :
(i) CH_3COOH (ii) H_2SO_4
- (7) Calculate % composition for the following compound having molecular formula: $\text{C}_3\text{H}_7\text{Cl}$
- (8) Define : (i) Homologous series (ii) Molecular formula.
- (9) Draw the E-Z structures (IF POSSIBLE), and assign the priority of the group and specify each as E or Z. (a) 2-Butenal (b) 2-butenoic acid.
- (10) Give name and structure of given polydentate ligand : (gly)³⁻, (dmg)²⁻.
- (11) Give IUPAC names for complexes (a) $[\text{Ti}(\text{H}_2\text{O})_6]^{+3}$ (b) $[\text{AgCl}_2]^-$.
- (12) Why $[\text{Cu}(\text{en})_2]^{+2}$ is more stable than $\text{Cu}(\text{NH}_3)^{+2}$

Q.4 Answer the following (ANY FOUR)

32

- (1) Discuss the any five methods for minimization of systematic error.
- (2) What is analytical chemistry. Write application of analytical chemistry.
- (3) Silver ion is added to a solution that contains Cl^- and I^- both at 0.01 M concentrations. (i) Which salt will precipitates first, AgCl or AgI ? (ii) What is the values of $[\text{Ag}^+]$ when the first salts starts to precipitates ? (iii) What is the concentration of the anion of the first precipitates when the second salt just starts to precipitates ? (iv) What is the values of $[\text{Ag}^+]$ when the second salts starts to precipitates ?
- (4) What do you understand by solubility product. Discuss its application in qualitative analysis.
- (5) Combustion of a 5.17 mg sample of a compound gives 10.32 mg of CO_2 and 4.23 mg of H_2O . The molecular weight of compound is 88 gm/mole. What is the molecular formula of the compound? (Given: Atomic weight of C = 12 ; H = 1; O = 16).
- (6) Discuss Lassaign test for the detection of Nitrogen element in an unknown organic compound giving equation.
- (7) What are polydentate ligands ? How are they classify ? Explain different type of polydentate ligands giving illustration examples.
- (8) What is coordination number ? Describe the possible geometries of complex having coordination number four and six.

SARDAR PATEL UNIVERSITY

(TOTAL PRINTED PAGE : 2)

I 4/A-3 I

B. Sc. (First semester, 2014-2017 batch) Examination, Setember-2022

SUBJECT TITLE : GENERAL CHEMISTRY

COURSE CODE : US01CCHE01

TIME : 09.30 a.m. TO 11.30 a.m.
TOTAL MARKS : 70

DATE : 27-09-2022
DAY : TUESDAY

૧૦

Q.1. નીચે આપેલા બહુ વિકલ્પી પ્રશ્નમાંથી એક સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ ફરી લખો.

- (1) 0.0357040 મૂલ્ય માં સાર્થક (અર્થસૂચક) અંક (significant figure)..... છે.
(a) 5 (b) 7 (c) 6 (d) 8
- (2) પરિણામ ની પરિશુદ્ધિતરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
(a) શુદ્ધતા (b) ત્રુટિ (c) પુનઃ નિર્મિતતા (d) આપેલા દરેક.
- (3) નીચેમાંથી કઈ પદ્ધતિ વર્ણપટિય માપન (spectroscopic measurement) પર આધારિત છે ?
(a) વર્ણ લેખન (b) જ્યોત ફોટોમેટ્રી (c) પોટેન્સિયોમેટ્રી (d) કદમાપક (Titrimetry).
- (4) જ્યારે પદાર્થના સંતૃપ્ત દ્રાવણમાં સમાન આયન ઉમેરવામાં આવે ત્યારે પદાર્થ ની દ્રવ્યતામાં :
(a) વધે અથવા ઘટે (b) ઘટે (c) અચળ રહે છે (d) વધે.
- (5) લેવિસ ના સિદ્ધાંત અનુસાર $AlCl_3$:
(a) એસિડ છે (b) બેઈઝ છે (c) તટસ્થ છે (d) એક પણ નહીં.
- (6) જલ્સાહ (Kjeldahl) નાઈટ્રોજન કદમાપન (જથાત્મક) પૃથકરણ માં કયો વાયુ છૂટો પડે છે ?
(a) N_2 (b) CO_2 (c) Cl_2 (d) NH_3
- (7) 1,2-ડાઈકલોરોઈથીન :
(a) ક્રિયાશીલ સમઘટક છે (b) સ્કીલેટલ સમઘટક છે (c) એકપણ નહીં (d) ભોમિતિક સમઘટક છે.
- (8) પોટેશીયમ ફેરોસાઈનાઇડ (Potassium ferrocyanide).....નું ઉદાહરણ છે .
(a) સાદા ક્ષાર (simple salt) (b) કાર્બધાત્વીય સંયોજન
(b) દ્વિક્ષાર (double salt) (d) સંકીર્ણ ક્ષાર
- (9) ધાતુ ની દ્વિતીય (secondary) સંયોજકતાવડે સંતોષાય છે.
(a) લીગાન્ડ (b) ધન આયન (c) મુક્ત મુલક (d) ઋણ આયન.
- (10) નીચેનામાંથી $[Ni(DMG)_2]^{0}$ કયો ભોમિતિક આકાર ધરાવે છે ?
(a) ચતુસકલકીય (b) રેખીય (c) ચોરસ સમતાલિય (d) અષ્ટકલકીય.

4

Q.2 (a) નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂર્ણ કરો.

(1) નેનો સ્થૂળ (trace) પૃથકરણ માટે પદાર્થના નમૂનાનો જથ્થો.....હોય છે. (10^{-7} to 10^{-10} / 10^{-4} to 10^{-7}).

(2)લેવિસ એસિડ છે (CO_2 / NH_3).

(3) ડુમાસ (Dumas) પદ્ધતિ માં..... વાયુ ઉત્સર્જિત થાય છે (NH_3 / N_2).

(4) ઓક્સલેટ આયન..... પ્રકાર નો લીગાન્ડ છે. (દ્વિદંતીય / એક દંતીય).

(બ) નીચેનામાંથી કયાં વાક્યો સાચા છે કે ખોટા છે તે જણાવો.

(1) 1.8800 મૂલ્ય માં સાર્થક (અર્થસૂચક) અંક (significant figure) 3 છે.

(2) H_2O નો સંયુગ્મ એસિડ H_3O^+ છે.

(3) નિયોપેન્ટેન નું ઉત્કલન બિંદુ n-પેન્ટેન કરતાં વધારે છે.

(4) મોહર (Mohr) ક્ષાર (salt) દ્વિક્ષાર (double salt) નું ઉદાહરણ છે.

4

(P.T.O.)

Q.3 નીચેના પ્રશ્નના જવાબ ટૂંકમાં આપો (કોઈ પણ દશ))

- (1) પદો વ્યાખ્યાઈત કરો (i) રાસાયણીક પૃથકરણ (ii) પુનઃનિર્મિતતા.
 - (2) ઉપકરનીય પદ્ધતિ ના ફાયદા શું હોય છે ?
 - (3) રાસાયણીક પદ્ધતિ ની મર્યાદા શું હોય છે ?
 - (4) આરહેનીયસ (Arrhenius) સિદ્ધાંત ની મર્યાદાઓ આપો.
 - (5) વ્યાખ્યા આપો : (i) દ્રવ્યતા ગુણાંક (ii) અલ્પદ્રાવ્ય ક્ષાર .
 - (6) નીચેના માટે સંયુગ્મ બેઈઝ આપો :
(i) CH_3COOH (ii) H_2SO_4
 - (7) $\text{C}_3\text{H}_7\text{Cl}$ અણુસૂત્ર ધરાવતા સંયોજનમાં રહેલા (ઘટકીય) તત્વો ની ટકાવારી (% composition) શોધો.
 - (8) વ્યાખ્યા આપો : (i) સમાનધર્મી શ્રેણી (ii) પરમાણુ સૂત્ર.
 - (9) નીચેના માટે E-Z બંધારણ (જો શક્ય હોય તો) દોરો અને સમૂહ ને અગ્રતા ક્રમ દર્શાવી અને બંધારણ E અથવા Z છે તે નક્કી કરો. (a) 2-બ્યુટિનાલ (2-Butenal) (b) 2-બ્યુટિનોઇક એસિડ (2-butenoic acid).
 - (10) આપેલા બહુ દંતીય લીગાન્ડના નામ અને બંધારણ આપો : (a) $(\text{gly})^{3-}$ (b) $(\text{dmg})^{3-}$.
 - (11) આપેલ સંકીર્ણ ના IUPAC નામ આપો. (a) $[\text{Ti}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$ (b) $[\text{AgCl}_2]^{-}$
 - (12) શા માટે $\text{Cu}(\text{NH}_3)^{+2}$ કરતાં $[\text{Cu}(\text{en})_2]^{+2}$ વધારે સ્થાયી છે ?
- Q.4 નીચેના પ્રશ્નોમાથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો.

32

- (1) પ્રમાણિત ત્રુટિ ઘટાડવા માટેની કોઈ પણ પાંચ પદ્ધતિઓ સવિસ્તાર સમજાવો.
- (2) એનાલિટીકલ રસાયણશાસ્ત્ર એટલે શું? એનાલિટીકલ રસાયણશાસ્ત્ર વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઉપયોગિતા (applications) આપો.
- (3) Cl^- અને I^- આયન ધરાવતા દ્રાવણ માં બંને આયન ની સાંદ્રતા 0.01M છે તેમાં સિલ્વર આયન (Ag^+) ઉમેરવામાં આવે છે. (i) કયો ક્ષાર AgCl કે AgI પ્રથમ અવક્ષેપિત થશે ? (ii) જ્યારે પ્રથમ ક્ષાર અવક્ષેપિત થશે ત્યારે $[\text{Ag}^+]$ સાંદ્રતાનું મૂલ્ય શું હશે ? (iii) જ્યારે દ્વિતીય ક્ષાર અવક્ષેપિત થવાની શરૂઆત થશે ત્યારે પ્રથમ અવક્ષેપિત થતાં કયો આયનની સાંદ્રતાનું મૂલ્ય શું હશે ? (iv) જ્યારે દ્વિતીય ક્ષાર અવક્ષેપિત થવાની શરૂઆત થશે ત્યારે $[\text{Ag}^+]$ સાંદ્રતાનું મૂલ્ય શું હશે ?
- (4) દ્રાવ્યતા અચણાંક ની સમજ આપો અને ગુણાત્મક પૃથકરણમાં તેની ઉપયોગિતા ની ચર્ચા કરો.
- (5) 5.17 mg નમૂના નું દહન કરતાં 10.32 mg CO_2 અને 4.23 mg H_2O આપે છે. નમૂનાનો પરમાણુ ભાર 88 gm/mole છે તો નમૂના નું પરમાણુ સૂત્ર શું થશે ? (Given: C = 12 ; H = 1; O = 16).
- (6) અજાણ્યા નમૂના માં રહેલા નાઈટ્રોજન તત્વ ની તપાસ માટેની ઉપયોગી લેસાઈન કસોટી (Lassaigne test) ની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો અને તેમાં થતી પ્રક્રિયા ના સમીકરણ પણ આપો.
- (7) બહુ દંતીય લીગાન્ડ એટલે શું? તેને કઈ રીતે વર્ગીકૃત કરશો? જુદા જુદા પ્રકારના બહુ દંતીય લીગાન્ડ ના ઉદાહરણ આપીને વર્ણવો.
- (8) ક્રોડીનેશન આંક એટલે શું ? જે સંકીર્ણ નો ક્રોડીનેશન આંક 4 અને 6 હોય તેવા સંકીર્ણ ની શક્ય ભૌમિતિક આકાર નું વર્ણન કરો.